

Β. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Οι έφηβοι, οι οποίοι ασχολήθηκαν με θέματα της Επιτροπής Αμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, προβληματίστηκαν, κυρίως, με το ζήτημα της ευρωπαϊκής ενοποίησης, της μετανάστευσης, των προσφύγων και της παγκοσμιοποίησης, αλλά και των σχέσεων της Ελλάδας, κυρίως, με την Τουρκία και τις Η.Π.Α.

1. ΚΡΙΣΗ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Στα Βαλκάνια επικρατεί μόνιμη ένταση, εξαιτίας συμφερόντων μη βαλκανικών κρατών.
- Οι σχέσεις της Ελλάδας με τις άλλες βαλκανικές χώρες βρίσκονταν στο καλύτερο σημείο τους τη δεκαετία του '80.
- Επικίνδυνη η κατάσταση στην περιοχή μετά την πτώση των κομμουνιστικών καθεστώτων.
- Στα Βαλκάνια κυριαρχεί σήμερα η φτώχεια και η ανεργία.
- Ο διαμελισμός της Γιουγκοσλαβίας οδήγησε στο σχηματισμό μικρότερων κρατών, με αποτέλεσμα τις έντονες αντιθέσεις ανάμεσα στις διάφορες μειονότητες.
- Προβληματισμός για την παρουσία της Ελλάδας στα Βαλκάνια.
- Σημαντικός ο ρόλος της Ελλάδας στο χώρο, από οικονομική, πολιτική και πολιτισμική άποψη.
- Όραμα των νέων η Ένωση των βαλκανικών λαών.
- Η κατασκευή του διαβαλκανικού οδικού δικτύου θα δώσει ευκαιρίες γνωριμίας και επικοινωνίας μεταξύ των λαών της περιοχής.
- Αναφορά στην τραγική κατάσταση που βρίσκεται σήμερα η Σερβία.

β. Προτάσεις

- Ενεργός συμμετοχή της Ελλάδας στη διευθέτηση της κρίσης στην περιοχή.
- Καλλιέργεια κλίματος ειρήνης και εμπιστοσύνης ανάμεσα στους λαούς των Βαλκανίων.
- Πραγματοποίηση επενδύσεων εκ μέρους των Ευρωπαίων στην περιοχή των Βαλκανίων με στόχο την οικονομική ανάπτυξη.

- Σεβασμός των συνόρων και των «μειονοτήτων», π.χ. της μουσουλμανικής.
- Η Ελλάδα να στηρίξει την ένταξη των βαλκανικών κρατών στην Ε.Ε.
- Ειρηνική διείσδυση της Ελλάδας στα Βαλκάνια.

2. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

α. Επιστημόσεις

- Θεμέλιος λίθος της Ε.Ε. είναι η κοινή πίστη και αφοσίωση στην αρχή της δημοκρατικής τάξης.
- Ο ευρωπαϊκός πολιτισμός οφείλει πολλά στον ελληνικό.
- Το όραμα της Ενωμένης Ευρώπης προϋποθέτει τη δημιουργία ευρωπαϊκής ταυτότητας.
- Απαραίτητη η ενοποίηση των ευρωπαϊκών χωρών σε μια περίοδο κυριαρχίας των Η.Π.Α.
- Η ευρωπαϊκή ιδέα ενώνει τους λαούς και συμβάλλει στην πολιτισμική ενοποίησή τους.
- Ο «ευρωστρατός» δημιουργείται για την προστασία όλων των χωρών της Ε.Ε.
- Η Ε.Ε. είναι έρμαιο των δυνατών του κόσμου (Η.Π.Α. - Ιαπωνίας).
- Η μεγαλύτερη πρόκληση, που έχει να αντιμετωπίσει η Ευρώπη, είναι η ανεργία.
- Η Ελλάδα κατάφερε σε κάποια σημεία να κάνει σεβαστή τη θέση της και μπόρεσε να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο.
- Το 1981 υπήρξε καινούργια σελίδα στην Ιστορία της Ελλάδας. Το όραμα της Ε.Ε. πραγματοποιήθηκε την πρωτοχρονιά του 2002, ιστορική στιγμή για 300 εκατομμύρια ευρωπαίους, με την επιβολή του ενιαίου νομίσματος, του ευρώ. Το ευρώ αποτελεί επιβεβαίωση της οικονομικής σταθερότητας, αλλά δεν εξαλείφει τις εισοδηματικές ανισότητες. Δύσκολη η προσαρμογή.
- Το ευρώ γεννάει την ελπίδα, ότι θα έρθει μια εποχή που θα εξαλειφθεί η αθλιότητα.
- Πρόσκομμα για την ενοποίηση της Ευρώπης είναι η εκχώρηση της εθνικής κυριαρχίας των κρατών-μελών.
- Απουσιάζει η αλληλεγγύη και ο ίδιος ρυθμός ανάπτυξης. Ανάμεσα στις χώρες της Ε.Ε. υπάρχουν ανισότητες σ' όλους τους τομείς μεταξύ πλουσίων και φτωχών χωρών.
- Ακόμη και στα πιο αναπτυγμένα κράτη της Ε.Ε. υπάρχουν προβλήματα ανεργίας, ανισότητας, φτώχειας, βίας, καταπίεσης, ναρκωτικών.
- Η κατάργηση των εθνικών συνόρων, αν δε συνοδεύεται από την προστασία των ελευθεριών, θα οδηγήσει σ' ένα νέο Μεσαίωνα. Οι κυβερνήσεις των ισχυρών κρατών θεωρούν εσφαλμένως ότι ο περιορισμός των ατομικών ελευθεριών είναι πανάκεια στο πρόβλημα της τρομοκρατίας.
- Επιστημαίνονται τα ακόλουθα θετικά από την ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Θετικά για την Ευρώπη:

- Ανάπτυξη επιστήμης και τεχνολογίας, απαλλαγή από την ξενοφοβία. Ισχυρό νόμισμα και οικονομική σταθερότητα, αναδιανομή του πλούτου, αλληλεγγύη των λαών, εκσυγχρονισμός, βελτίωση βιοτικού επιπέδου, μείωση της ανεργίας.
- Ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Ευρώπης.
- Διεύρυνση του δημοκρατικού πολιτεύματος.
- Διαφύλαξη πολιτιστικών και εθνικών παραδόσεων.
- Δημιουργία κοινωνικών προγραμμάτων.
- Εξασφάλιση δικαιωμάτων εργαζομένων.

Ειδικότερα, τα θετικά για την Ελλάδα είναι:

- Η καθιέρωση του ευρώ θα αναβαθμίσει την Ελλάδα οικονομικά.
- Η ενοποίηση δεν απειλεί τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των λαών (καθώς και της Ελλάδας), εάν έχουν ισχυρές και υγιείς σχέσεις με τις παραδόσεις τους.
- Η ένταξη της Ελλάδας βοηθάει στην επίλυση οικονομικών, πολιτικών και οικολογικών προβλημάτων.
- Θετικό για την Ελλάδα να ανήκει στους ισχυρούς της Ευρώπης.

Επισημαίνονται τα ακόλουθα αρνητικά για την Ε.Ε.:

- Με την Ε.Ε. προέκυψαν εδαφικές και οικονομικές ανακατατάξεις, αναβίωση εθνικιστικών κινημάτων, μεταναστεύσεις, προσφυγικό πρόβλημα, κορύφωση θρησκευτικού φανατισμού, οικονομική ανέχεια, ανεργία, εγκληματικότητα, απελευθέρωση διεθνούς εμπορίου.
- Υπάρχει κίνδυνος μια οικονομική ολιγαρχία να εκμεταλλεύεται τα εργατικά χέρια των λαθρομεταναστών.
- Κλείσιμο των μικροεπιχειρήσεων.
- Κίνδυνος αλλοίωσης της εθνικής ταυτότητας των λαών.
- Δεν ασκεί η Ε.Ε. καμιά ουσιαστική εξουσία, όταν το Γιουγκοσλαβικό και το Παλαιστινιακό πρόβλημα παραμένουν άλυτα.
- Ελλοχεύει ο κίνδυνος διαμόρφωσης μιας απρόσωπης μαζικής κουλτούρας, που θα ισοπεδώσει τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες.

Επισημαίνονται αρνητικές επιδράσεις για την Ελλάδα από την ένταξη της χώρας μας στην Ε.Ε., όπως:

- Η άκριτη υιοθέτηση ευρωπαϊκών στοιχείων και η εισαγωγή ξένων προτύπων.
 - Ο κίνδυνος καταστροφής της ελληνικής βιομηχανίας.
 - Ο κίνδυνος για την εθνική μας ταυτότητα.
 - Η αύξηση φόρων και αυστηρή οικονομική πολιτική για τον ίδιο λόγο.
- Επισημαίνονται οι αρνητικές προοπτικές από την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε.
- Η Τουρκία επιμένει στις διεκδικήσεις από την Ελλάδα και προσπαθεί να εκτουρκίσει τη Δυτική Θράκη.

- Δεν αναγνωρίζει τις μειονότητες (π.χ. Κούρδους) και παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Λάθος η παραίτησή μας από το δικαίωμα για επέκταση των χωρικών μας υδάτων στα 12 μίλια στο Αιγαίο.
- Η Τουρκία αντιδρά στην είσοδο της Κύπρου στην Ε.Ε. Αν ενταχθεί η Κύπρος στην Ε.Ε., θα έχει το δικαίωμα του βέτο, θα απαλλαγεί από το φόβο της επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας και οι πολίτες της θα μπορούν να προσφύγουν στα ευρωπαϊκά δικαστήρια.
- Θα αναπτυχθεί η οικονομία και ο τουρισμός του νησιού.
- Θα υπάρξει αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και θα προσφερθούν κονδύλια για την καταπολέμηση των κοινωνικών προβλημάτων.

β. Προτάσεις

- Η Ε.Ε. να δώσει έμφαση στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Για μια πραγματικά ενωμένη Ευρώπη, να δοθούν από μέρους των κρατών της προσοχή, έμφαση και λύσεις για την παγκόσμια ειρήνη.
- Η Ε.Ε. να παρέχει ολοκληρωμένη παιδεία σε ανθρωπιστικές και τεχνολογικές σπουδές.
- Κοινή αμυντική πολιτική στην Ευρώπη.
- Προστασία των ατομικών ελευθεριών των πολιτών από την Ε.Ε. και ισότιμη συμμετοχή των λαών στην Ε.Ε.
- Συνεργασία ευρωπαίων εφήβων για την ειρήνη.
- Συλλογική δράση στο πλαίσιο της Ε.Ε. για αντιμετώπιση της ανεργίας.
- Μείωση ωραρίου εργασίας για τους ευρωπαίους εργαζόμενους και εφαρμογή αποτελεσματικού εκπαιδευτικού συστήματος.
- Η Ελλάδα να μετέχει στην επιστημονική και τεχνολογική έρευνα που γίνεται στην Ευρώπη.
- Να προχωρήσει σε ειδίκευση του εργατικού δυναμικού για αύξηση της παραγωγικότητας.
- Η Ευρώπη να δημιουργήσει υποδομές και να λάβει μέτρα, για ν' αντέξει το σκληρό ανταγωνισμό. Δημιουργία μεγάλων βιομηχανιών.
- Να ξεπεράσουμε τις φοβίες και τις αναστολές μας, ώστε να γίνουμε σεβαστοί από τους ευρωπαίους εταίρους.
- Καλλιέργεια ευρωπαϊκής συνείδησης μέσω της παιδείας.
- Ενίσχυση και διαφύλαξη παράδοσης-τέχνης κάθε λαού της Ε.Ε.
- Καταπολέμηση εθνικιστικών εξάρσεων.
- Κοινές λύσεις για τα κοινωνικά ζητήματα που απασχολούν την Ευρώπη.
- Πολιτική ολοκλήρωση της Ε.Ε. ως ομοσπονδίας, με ισχυρό στρατό, ενιαίο νόμισμα, κοινή εξωτερική πολιτική.
- Επιδοτήσεις στους αγρότες.
- Υποδοχή των οικονομικών μεταναστών από την Ε.Ε.
- Οι νέοι να διδάσκονται την ευρωπαϊκή ιστορία.
- Να συμπεριληφθεί στις γιορτές μας η επέτειος της ένταξής μας στην Ε.Ε.
- Να γίνουν επενδύσεις ευρωπαίων στη χώρα μας, για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Υποστήριξη από την Ε.Ε. για τη δημιουργία ενός αξιόπιστου συστήματος υγείας.
- Συμμετοχή της Ελλάδας στο ευρωπαϊκό διαστημικό πρόγραμμα.

- Επιχορήγηση από το ΥΠΕΠΘ σχολικών εκδρομών στην Ευρώπη, για να γνωρίσουν οι μαθητές τα υπέρ και τα κατά των άλλων χωρών.
- Οικονομική ενίσχυση των μικρών επιχειρήσεων, για να αντέξουν τον ανταγωνισμό.
- Ανταλλαγή απόψεων των μαθητών όλων των κρατών μελών, μέσω Η/Υ.
- Εξασφάλιση εργασίας, βάσει των σπουδών.
- Να είναι προϊόν συναίνεσης η εθνική πολιτική σε θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. ΚΥΠΡΙΑΚΟ

α. *Επισημάνσεις*

- Αδιαφορία του κόσμου για το πρόβλημα.
- Οι νέοι αγνοούν την ιστορία και δεν τιμούν τους ήρωες που αγωνίστηκαν για την ελευθερία της πατρίδας τους.
- Η ξένη κατοχή στην Κύπρο έχει φοβερές συνέπειες στον ήθικό, οικονομικό και πολιτικό τομέα.
- Η Τουρκία αγνοεί το αίτημα της κυπριακής κυβέρνησης σχετικά με τους αγνοούμενους.
- Θετική η στάση της Ελλάδας στην αίτηση της Τουρκίας για ένταξη στην Ε.Ε.
- Η ελληνική ηγεσία αδυνατεί να προβάλει το πρόβλημα διεθνώς. Ευθύνεται και η Κύπρος.
- Η τουρκική αδιαλλαξία στηρίζεται από τις Η.Π.Α.
- Προβληματισμός σχετικά με τη λύση της ομοσπονδίας.
- Η ασφάλεια που παρέχει ο ΟΗΕ δεν είναι αποτελεσματική, αφού κατά καιρούς γίνονται παραβιάσεις.
- Συνέπειες της εισβολής είναι η ανεργία, η μετανάστευση, η καταστροφή περιουσιών, η προσφυγιά και η καταστροφή μνημείων.
- Τα εγκλωβισμένα κυπριωτόπουλα στερούνται των αγαθών της ζωής και της μόρφωσης.
- Επιτακτική είναι η ανάγκη να γεφυρωθεί το χάσμα και να οικοδομηθούν γέφυρες επικοινωνίας μεταξύ των δυο κοινοτήτων.
- Η διαίρεση του νησιού εξυπηρετεί πολιτικά και στρατιωτικά συμφέροντα των Η.Π.Α., που μπορούν να χρησιμοποιούν τα κατεχόμενα ως βάσεις.
- Η Αμμόχωστος, η πιο τουριστική πόλη της Κύπρου, σήμερα είναι «πόλη φάντασμα».
- Η ανακήρυξη του ψευδοκράτους, πράξη εμπαιγμού του Διεθνούς Δικαίου.
- Στην Κύπρο δοκιμάζεται η δύναμη και η αντοχή του ελληνικού έθνους.
- Το υψηλό βιοτικό επίπεδο των Κυπρίων προκαλεί την αδιαφορία τους για το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου.
- Οι νέοι δεν προβαίνουν σε ενέργειες, τουλάχιστον ηθικής αντίστασης.
- Μένουν απλοί θεατές με όσα συμβαίνουν μετά το θάνατο των Ισαάκ και Σολωμού, το 1996.
- Οι Τούρκοι φανατίζουν τους νέους τους, γι' αυτό κάθε προσπάθεια συνδιαλλαγής πέφτει στο κενό.

β. Προτάσεις

- Να συνειδητοποιήσει η παγκόσμια κοινότητα το πρόβλημα της Κύπρου.
- Συνειδητοποίηση της σημασίας της εθνικής αλληλεγγύης και εφαρμογή του θεσμού του πολίτη - στρατιώτη.
- Επιστροφή των 200.000 προσφύγων στις εστίες τους.
- Όχι στη διχοτόμηση της Κύπρου.
- Το θέμα της επίλυσης του Κυπριακού να πάει στο δικαστήριο της Χάγης.
- Να διδάσκεται η ιστορία της Κύπρου στα σχολεία μας.
- Οι Τούρκοι να απολογηθούν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τις δολοφονίες των Ισαάκ και Σολωμού.
- Ενημέρωση όλων των χωρών για το Κυπριακό.
- Δημιουργία «Βουλής Εφήβων» με 56 Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους.
- Μόνη λύση η κοινή συμβίωση των δύο κοινοτήτων.
- Δημιουργία πανεπιστημίου στην πράσινη γραμμή.
- Αναβάθμιση του ενιαίου αμυντικού δόγματος.
- Μείωση τουριστικών ναύλων για τόνωση του τουρισμού της Κύπρου.
- Εξακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων.
- Ο Υπουργός Εξωτερικών να είναι υπερχομματικός, εκλεγμένος από τη Βουλή και κάθε χρόνο να ανανεώνεται η θητεία του με ψήφο εμπιστοσύνης.
- Να ανοίξει ο φάκελος της Κύπρου και να δημοσιοποιηθεί η αλήθεια.
- Διάλογος με την Τουρκία χωρίς τη μεσολάβηση τρίτων.
- Η Εκκλησία και το Πατριαρχείο να βοηθήσουν στην επίλυση του Κυπριακού.
- Αντικειμενική διδασκαλία της Ιστορίας στα σχολεία Τουρκίας και Ελλάδας.
- Όχι στην καλλιέργεια φανατισμού.
- Διεύρυνση του θεσμού αδελφοποίησης ελληνικών σχολείων με σχολεία της Κύπρου.

4. ΤΡΙΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

α. Επισημάνσεις

- Εκμετάλλευση του Τρίτου Κόσμου από τους ισχυρούς με κάθε τρόπο.
- Οι λαοί του Τρίτου Κόσμου ζουν στο περιθώριο της ζωής, χωρίς στέγη, τροφή και περίθαλψη. Είναι οι περισσότεροι αναλφάβητοι.
- Πόλεμοι, όπως ο εμφύλιος στο Κογκό, δημιουργούν τεράστιο πρόβλημα προσφύγων.
- Ένδεια, πορνεία, αλκοολισμός και ασθένειες μαστιάζουν τις τριτοκοσμικές χώρες.
- Τα μεγαλύτερα θύματα τα παιδιά –παιδιά ενός κατώτερου θεού–, τα οποία ζουν κάτω από άθλιες συνθήκες και ζητιανεύουν, ενώ εκατομμύρια δολάρια ξοδεύονται για τους εξοπλισμούς.
- Οι φυλετικές διακρίσεις, το δουλεμπόριο και η υπεργεννητικότητα είναι προβλήματα των τριτοκοσμικών χωρών.
- Αξίες και ιδανικά καταπατώνται για το κέρδος. Οι αξίες του ανθρωπισμού είναι «ανενεργές».

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Οι θεομηνίες είναι και αυτές ένα στοιχείο που δυσκολεύει τις συνθήκες ζωής στις χώρες του Τρίτου Κόσμου.
- Τα παιδιά βιάζονται, βασανίζονται χωρίς έλεος και στρατολογούνται από μικρά.
- Οι νέοι καταφεύγουν στη βία, στην εγκληματικότητα και στα ναρκωτικά, ενώ ο Ο.Η.Ε. αδρανεί.
- Οι έξοδοι απελπισίας προς τις αναπτυγμένες χώρες πλουτίζουν τους δουλεμπόρους και δημιουργούν προβλήματα στις χώρες που καταφεύγουν.
- Οι Έλληνες, που, επί αιώνες, έζησαν την προσφυγιά και τη φτώχεια, κατανοούν την απελπιστική ζωή των ανθρώπων της Αφρικής και της Ασίας, οι οποίοι κατά κύματα και ως λαθρομετανάστες καταφεύγουν στη χώρα μας, αλλά δεν μπορούν να κάνουν γι' αυτούς πολλά πράγματα.
- Αξιέπαινη είναι η προσπάθεια της UNICEF, της Action Aid, των ιεραποστόλων, των «Πατρών χωρίς σύνορα», αλλά ανεπαρκής.

β. Προτάσεις

- Ευαισθητοποίηση για την καταπολέμηση της πείνας και των ασθενειών.
- Κατάθεση του 5% του ετήσιου προϋπολογισμού όλων των χωρών για την ανάπτυξη του Τρίτου Κόσμου.
- Να ληφθούν μέτρα για την απαγόρευση της χρήσης χημικών όπλων.
- Να μην καταπατώνται τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Παιδεία ανθρωπιστική, θεμελιωμένη σε ηθικές και πανανθρώπινες αξίες, για όλους τους ανθρώπους της υφηλίου.
- Στήριξη της UNICEF.
- Εφαρμογή σύγχρονων γεωργικών μεθόδων για την καλλιέργεια της άγονης γης.
- Καταπολέμηση του αναλφαβητισμού και των ρατσιστικών αντιλήψεων.
- Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για όλους τους ανθρώπους.
- Ενημέρωση ουσιαστική από τα Μ.Μ.Ε. για τα προβλήματα των τριτοκοσμικών χωρών.
- Να γίνουν πράξη οι αποφάσεις (του ΟΗΕ) για διαγραφή του 20% των χρεών του Τρίτου Κόσμου.
- Να λύνονται με διάλογο και διπλωματικό τρόπο τα προβλήματα ανάμεσα στις χώρες του Τρίτου Κόσμου.
- Πολιτιστικές ανταλλαγές μεταξύ Ε.Ε. και Τρίτου Κόσμου.
- Να διατεθούν όλα τα χρήματα των ανά τον κόσμο εξοπλισμών για κοινωνικούς σκοπούς στον Τρίτο Κόσμο.
- Να δοθεί προτεραιότητα, κυρίως στις ανάγκες των παιδιών – προστασία της σωματικής και ψυχικής τους υγείας.
- Δημογραφικός έλεγχος.
- Φιλοξενία παιδιών από εμπόλεμες περιοχές, με πρωτοβουλία της Εκκλησίας και των δήμων.
- Κέντρα περίθαλψης για τα παιδιά - θύματα πολέμου.
- Ευρεία προώθηση της υιοθεσίας ορφανών, που προέρχονται από χώρες του Τρίτου Κόσμου.
- Μέριμνα για καθαρό νερό.
- Ενίσχυση των «Πατρών χωρίς σύνορα».
- Αερογέφυρα για συνεχή μεταφορά βοήθειας.

5. ΔΙΕΘΝΕΙΣ - ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

α. *Επισημάνσεις*

- Μ. Ανατολή και Κυπριακό, αιτίες κρίσης στην περιοχή της Ανατ. Μεσογείου.
- Η όποια αναδίπλωση της Τουρκίας οφείλεται στην επιθυμία της να γίνει μέλος της Ε.Ε. Στο μέλλον, θα γίνει σκληρότερη η συμπεριφορά της, γιατί εκεί επικρατεί στρατιωτικό καθεστώς με εθνικιστικές ιδέες.
- Παρατηρείται διεθνής υποταγή στις προσαγές των Η.Π.Α.
- Η βία χρησιμοποιείται ως μέσο επίλυσης διεθνών διαφορών.
- Ανησυχία για την πολύπαθη γη της Παλαιστίνης, όπου το Ισραήλ, με στήριξη των Η.Π.Α. και της Ε.Ε., προχωρεί σε δυναμική εκκαθάριση της κατάστασης.
- Η επίθεση κατά του Αφγανιστάν έγινε για τους φυσικούς πόρους του και γιατί γειτνιάζει με την Κίνα.
- Ο υγιής διεθνισμός αποφέρει οφέλη στον οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό και ηθικό τομέα.
- Δεν μπορούμε να δεχτούμε τον «ευρωστρατό», εφόσον έχουμε προβλήματα με την Τουρκία.
- Ο αγωγός φυσικού αερίου θα βοηθήσει στην ανάπτυξη καλών σχέσεων ανάμεσα στην Ελλάδα - Βουλγαρία - Ρωσία.
- Ο Ο.Η.Ε. και το ΝΑΤΟ υποχείρια των Η.Π.Α.
- Προβληματισμός για τις βάσεις του ΝΑΤΟ στην Ελλάδα και τη συμμετοχή των Ελλήνων στρατιωτών σε επιχειρήσεις εκτός Ελλάδας.
- Η χώρα μας έμεινε αμέτοχος παρατηρητής στο βομβαρδισμό της Γιουγκοσλαβίας.
- Η Τουρκία δε σεβάστηκε το άρθρο 14 της συνθήκης της Λωζάνης, για εγκαθίδρυση καθεστώτος ειδικής τοπικής αυτοδιοίκησης σε Ίμβρο και Τένεδο.

β. *Προτάσεις*

- Αποσαφήνιση των πάγιων ελληνικών θέσεων (εναέρια κυκλοφορία, κατάργηση γκριζων ζωνών, διευθέτηση Κυπριακού), πριν ενταχθεί η Τουρκία στην Ε.Ε.
- Η ελληνική κυβέρνηση να διεκδικήσει τις περιουσίες των Ελλήνων των περιοχών Κωνσταντινούπολης, Ίμβρου, Τενέδου.
- Απαίτηση αναγνώρισης εκ μέρους των Τούρκων της γενοκτονίας των Ποντίων, των Αρμενίων και των Μικρασιατών.
- Επαγρύπνηση των λαών, για να αποτρέψουν τα σχέδια των Η.Π.Α. Απαίτηση όλων να αλλάξει η στάση των Η.Π.Α. απέναντι σε άλλες χώρες.
- Κινητοποίηση όλων για επίλυση του Παλαιστινιακού προβλήματος.
- Παροχή βοήθειας προς τα παιδιά της Παλαιστίνης από τον Ο.Η.Ε., τον Ερυθρό Σταυρό, τους «Πατρούς χωρίς σύνορα».
- Παροχή ανθρωπιστικής παιδείας, ώστε οι νέοι να γίνουν φορείς της ιδέας της συναδέλφωσης.
- Διεκδίκηση των δικαίων μας, μέσω των διεθνών δικαστηρίων.
- Ενίσχυση της άμυνάς μας, θεσμικά και οικονομικά.

- Κοινή εξωτερική πολιτική, αποδεκτή από όλα τα κόμματα.
- Χορήγηση ελληνικής ταυτότητας σε βορειοηπειρώτες, δικαίωμα ψήφου και δυνατότητα να υπηρετούν στο στρατό.
- Ο λαός να μετέχει στα κοινά και να έχει σωστή και έγκυρη ενημέρωση.
- Μέτρα για την πάταξη του ρατσισμού, κυρώσεις για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Περιορισμός λαθρομετανάστευσης στο Αιγαίο.
- Βοήθεια από τον Απόδημο Ελληνισμό.
- Ενεργός συμμετοχή των πολιτών σε φιλειρηνικά κινήματα.

6. ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Η τρομοκρατία και η εξάπλωσή της αποτελούν μεγάλο πρόβλημα.
- Το τρομοκρατικό χτύπημα της 11-09-2001 στις Η.Π.Α., βάρβαρη και αποτρόπαια πράξη, είχε επιπτώσεις στον παγκόσμιο πολιτισμό. Γεννήθηκε, όμως, από τις αδικίες των Η.Π.Α.
- Μοναδικός στόχος των Η.Π.Α. είναι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Επισημαίνονται οι συνέπειες της τρομοκρατίας:
 - α) Ανθρώπινες απώλειες.
 - β) Υλικές φθορές.
 - γ) Παράλυση κρατικής μηχανής.
 - δ) Αποσταθεροποίηση κυβερνήσεων.

β. Προτάσεις

- Σώμα αστυνομικών, αποκλειστικά κατά της τρομοκρατίας.
- Προσεκτική έρευνα για την τρομοκρατία.
- Διεθνής αντιτρομοκρατική συνεργασία.
- Η κοινωνική δικαιοσύνη, η ισονομία και η ενίσχυση των ατομικών ελευθεριών συμβάλλουν στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας.
- Παραμονή αλλοδαπών υπό προϋποθέσεις.
- Τα Μ.Μ.Ε. να μην προβάλλουν τη βία.
- Ανανέωση εξοπλισμού της ΕΛ.ΑΣ.
- Έλεγχος του θρησκευτικού φανατισμού.
- Λήψη μέτρων αυστηρών και ισχυρών για την πάταξη της τρομοκρατίας ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

7. ΕΙΡΗΝΗ - ΠΟΛΕΜΟΣ

α. Επισημάνσεις

- Η εποχή μας, μόνιμα ταραγμένη (πόλεμος, τρομοκρατία, βία, προσφυγιά, λαθρομετανάστευση, διασάλευση της ειρήνης).
- Η ειρήνη προσφέρει: πρόοδο, ασφάλεια, δημοκρατία, καλλιέργεια ηθικοπνευματικών αξιών, οικονομική άνθιση, ανάπτυξη των επιστημών και της τεχνολογίας.

- Η ειρήνη και η δικαιοσύνη προάγουν τις κοινωνίες και τους λαούς και προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Η συνεργασία μεταξύ των κρατών είναι η μόνη οδός για την επίλυση των προβλημάτων.
- Οι πολιτικοί ηγέτες είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της ειρήνης.
- Η ανάπτυξη της τεχνολογίας βελτίωσε το επιπέδο της ζωής μας, αλλά βοήθησε και στη δημιουργία όπλων μαζικής καταστροφής.
- Η λήξη του ψυχρού πολέμου δημιούργησε νέα εδαφικά και πληθυσμιακά δεδομένα.
- Η πυρηνική ενέργεια μεταβλήθηκε σε όργανο τρόμου και καταστροφής.
- Το δίκαιο των λαών καταπατείται με βάνανσο τρόπο.
- Οι Η.Π.Α. βομβαρδίζουν αδύναμους λαούς, χωρίς ιδιαίτερο λόγο (παράδειγμα, Σερβία - Αφγανιστάν).
- Αδιαφορία της διεθνούς κοινότητας για το Παλαιστινιακό.
- Δεν υπάρχουν όρια στην απάνθρωπη συμπεριφορά των στρατιωτικών.

β. Προτάσεις

- Ανθρωπιστική παιδεία στα σχολεία.
- Γόνιμος και καλόπιστος διάλογος για την ειρήνη και τη συνεργασία.
- Δίκαιη λύση για το Παλαιστινιακό.
- Η τεχνολογία στην υπηρεσία του ανθρωποκεντρικού μοντέλου ανάπτυξης.
- Περιορισμός παραγωγής πυρηνικών όπλων.
- Συμφιλίωση των λαών μέσω των Ολυμπιακών Αγώνων.
- Χρήση της πυρηνικής ενέργειας για ειρηνικούς σκοπούς.
- Αλλαγή της νομοθεσίας για την τρομοκρατία με αυστηρότερο πνεύμα.
- Κατάργηση των συνόρων-διεθνισμός.
- Να σταματήσουν τα κράτη να αγοράζουν όπλα.
- Επισκέψεις μαθητών στο εξωτερικό για να γνωρίσουν και άλλους λαούς.
- Όχι επέμβαση άλλων κρατών στην εσωτερική πολιτική μιας χώρας.
- Διάλυση στρατιωτικών συνασπισμών.
- Ίση κατανομή του εθνικού εισοδήματος.
- Ίδρυση και άλλων φιλειρηνικών κινημάτων.
- Οργάνωση αντιπολεμικών καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.
- Ενίσχυση των υπανάπτυκτων χωρών με τα χρήματα που διατίθενται για εξοπλισμούς.
- Αποφάσεις Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. με πλειοψηφία, όχι με βέτο. Υποχρεωτικά εκτελεστές οι αποφάσεις από χώρες-μέλη.
- Δραστηριοποίηση της Ελλάδας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λήψη αποφάσεων γύρω από το Παλαιστινιακό.
- Στρατιωτική εκπαίδευση και εξοπλισμός μόνο για άμυνα και διασφάλιση ειρήνης.
- Αποφυγή αντιποίνων κατά του άμαχου πληθυσμού.
- Η Ευρώπη να υψώσει τη δική της φωνή και ν' αντισταθεί στις απαιτήσεις των Η.Π.Α.
- Να αποσυρθούν τα πολεμικά παιχνίδια από τα καταστήματα.
- Να μην προβάλλεται η βία από την τηλεόραση.
- Στο σχολικό πρόγραμμα να ενταχθούν δραστηριότητες που θα αναπτύξουν τη συνεργασία και την αδελφοσύνη.

8. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ - ΠΥΡΗΝΙΚΑ

α. Επισημάνσεις

- Η Ελλάδα αγοράζει πανάκριβα όπλα.
- Η χρήση πυρηνικών όπλων καταστρέφει το περιβάλλον και απειλεί τον πλανήτη.
- Ο στρατός δημιουργεί προβλήματα στους νέους.
- Με αφορμή το κτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου, η ανθρωπότητα απειλείται με πυρηνικό όλεθρο.
- Για την Ελλάδα, αποτελεί απειλή το απαρχαιωμένο εργοστάσιο του Κοζλοντούι στη Βουλγαρία.
- Γίνεται σπατάλη χρημάτων για εξοπλισμούς, ενώ οι χώρες του Τρίτου Κόσμου πασχίζουν να κρατηθούν στη ζωή.
- Τα χρήματα για την αγορά όπλων αποδυναμώνουν τον αγώνα για καλύτερη μόρφωση, παιδεία, υγεία.

β. Προτάσεις

- Θέσπιση διεθνούς νομοθεσίας, που θα απαγορεύει την κατασκευή καταστρεπτικών όπλων και επιβολή κυρώσεων σε χώρες που κάνουν χρήση χημικών ή πυρηνικών όπλων.
- Σύλλογοι, σχολεία, οργανώσεις ειρήνης, τοπική αυτοδιοίκηση να ξεκινήσουν σταυροφορία κατά των εξοπλισμών.
- Οι δαπάνες για εξοπλισμούς να επενδύονται σε σχολεία, νοσοκομεία.
- Πρόσληψη πολιτικού προσωπικού για τις καθημερινές εργασίες στο στράτευμα, μέτρο που θα καταπολεμήσει ως ένα βαθμό και την ανεργία.
- Διορισμός ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών στο στράτευμα.
- Η Ελλάδα να φροντίσει περισσότερο το στόλο της, γιατί πρέπει να προστατέψει τα νησιά.
- Σύσταση διεθνούς οργανισμού, υπό την αιγίδα του Ο.Η.Ε., για τον έλεγχο των εξοπλισμών.
- Οι νέοι απανταχού της γης να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα ειρήνης.

9. Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

α. Επισημάνσεις

- Καθιερώθηκε στο στρατό ο μόνιμος μισθοφόρος.
- Καθημερινός ο αγώνας ενάντια στην τουρκική απειλή.
- Το στράτευμα διασφαλίζει την εθνική ακεραιότητα και έχει κοινωνική προσφορά (σεισμοί, πλημμύρες κ.λπ.).
- Προβλήματα στρατευμένων: οι νέοι παίρνουν αναβολή λόγω σπουδών, αλλά διακόπτουν την προσπάθεια ανεύρεσης εργασίας λόγω στράτευσης.
- Όταν είναι προστάτες οικογένειας, αδυνατούν να τη συντηρήσουν κατά τη διάρκεια της θητείας τους.
- Οι απειλές των γειτόνων μας επιβάλλουν να στρατευθούν και οι γυναίκες.

- Ο αυταρχισμός που επικρατεί στο στρατό αγχώνει και καταπιέζει τους στρατευμένους, με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε ακραίες συμπεριφορές, όπως τα ναρκωτικά, η απομόνωση, η αυτοκτονία.
- Για πολλούς, ο στρατός αποτελεί το επάγγελμα του μέλλοντος.
- Οι στρατευμένοι αγνοούν την ιστορία μας σε γενικές γραμμές, δεν είναι ενημερωμένοι (στο Μακεδονικό, Κυπριακό, Βορειοηπειρωτικό) και αυτό είναι αρνητικό για το εθνικό τους φρόνημα.

β. Προτάσεις

- Έφεδροι, που θα εκπαιδεύονται αποτελεσματικά σε μια ειδικότητα. Να υπηρετούν όλοι σε ανάλογη θέση, με βάση το πτυχίο τους.
- Η επιλογή των ανώτατων αξιωματικών να γίνεται με αξιοκρατία.
- Όταν στρατεύονται οι νέοι, να μη χάνουν την εργασία τους.
- Κίνητρα για όσους υπηρετούν στις παραμεθόριες περιοχές.
- Να υπηρετούν στον τόπο διαμονής τους και να αμείβονται.
- Βελτίωση των συνθηκών ζωής στα στρατόπεδα.
- Να μην ταλαιπωρούνται για να πάρουν απαλλαγή, όσοι υποφέρουν από κάποια πάθηση.
- Ολιγόμηνη στρατιωτική εκπαίδευση για τις γυναίκες.
- Να πάψουν οι νέοι να βλέπουν το στρατό σαν επάγγελμα.
- Μείωση της στρατιωτικής θητείας.

10. ΕΘΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

α. Επισημάνσεις

- Η Ελλάδα διατήρησε την εθνική της ταυτότητα παρά τους κινδύνους (π.χ. 400 χρόνια σκλαβιάς), ενώ σήμερα η εθνική μας ταυτότητα κινδυνεύει λόγω της παγκοσμιοποίησης.
- Σήμερα στην Ελλάδα, τα ιδανικά ξεθώριασαν, η παράδοση μπήκε στα μουσεία, η Ιστορία στους τοίχους, η Εκκλησία στους κάδους των σκουπιδιών, η ιδεολογία των φιλοσόφων στο χρονοντούλαπο, οι εθνικές επέτειοι γιορτάζονται υποτυπωδώς. Έχει ξεφτίσει το πρότυπο «του καλού καγαθού».
- Κινδυνεύει η ταυτότητά μας από την υιοθέτηση ξένων προτύπων.
- Χάνεται η ελληνική ευψυχία και λεβεντιά. Αλλοιώνεται η γλώσσα.
- Η περιφρόνηση προς την ιδιωματική γλώσσα αποτελεί περιφρόνηση προς τον πολιτισμό και την παράδοση.
- Αλλοεθνείς διεκδικούν την ονομασία, την ιστορία, τα σύμβολα και το έδαφος της Μακεδονίας.
- Ορισμένοι αμόρφωτοι συμπατριώτες μας δε διστάζουν να αποκαλούν Βούλγαρους τους βορειοελλαδίτες.
- Η Ελλάδα και η Ε.Ε. αδιαφορούν για το θέμα της Μακεδονίας.
- Η Ιστορία που διδάσκεται στα σχολεία, δεν μπορεί να διαμορφώσει σωστά την εθνική μας ταυτότητα.
- Η διδασκαλία της γλώσσας μας περιορίζεται (μείωση διδασκαλίας αρχαίων ελληνικών στα σχολεία μας).

- Η ιδέα για καθιέρωση της αγγλικής ως δεύτερης επίσημης γλώσσας δημιούργησε προβληματισμούς. Η ελληνική είναι η μόνη ευρωπαϊκή γλώσσα με διαχρονική συνέχεια.
- Τα δεδομένα ευνοούν την αγγλική γλώσσα.
- Υπάρχει ανάγκη για καινούρια πολλαπλή ταυτότητα, που θα εξισορροπήσει την εθνική και υπερεθνική.
- Υπάρχει προκατάληψη για τα ελληνικά προϊόντα και την προσφορά υπηρεσιών (π.χ. υγείας - ταξίδια στο εξωτερικό για ιατρικές εξετάσεις).
- Ο εθνικισμός, που μάχεται στις χώρες του Τρίτου Κόσμου ενάντια στην οικουμενική και πολιτική κυριαρχία της Δύσης, κάνει την εμφάνισή του τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα.

β. Προτάσεις

- Σχολείο, οικογένεια, Μ.Μ.Ε., Εκκλησία, αλλά και οι ίδιοι οι νέοι να σεβαστούν την ιστορία, τον πολιτισμό μας, ώστε να διατηρήσουμε έτσι την εθνική μας ταυτότητα.
- Τόνωση αισθήματος αγάπης για την πατρίδα.
- Αύξηση ωρών διδασκαλίας στα σχολεία των αρχαίων ελληνικών, της ιστορίας και συγγραφή νέων βιβλίων, γνώση της παγκόσμιας ιστορίας.
- Ανθρωπιστική παιδεία με στόχους εκσυγχρονιστικούς.
- Αναγνώριση της αξίας και της πολιτιστικής προσφοράς άλλων λαών. Σεβασμός στη διαφορετική πολιτιστική καλλιέργεια.
- Να υπάρξει υπεύθυνη και συγκροτημένη απάντηση στις εθνικιστικές τάσεις από τη μεριά της πολιτείας.
- Η Ελλάδα να συμβάλει στην ίδρυση Διαβαλκανικής Ένωσης στα πρότυπα της Ευρωπαϊκής.
- Γνώση τοπικής ιστορίας.
- Ρήξη με την ιδεολογία του καταναλωτισμού.
- Απεμπλοκή από την ξενομανία ή την προγονοπληξία.
- Σύνδεση τεχνολογικής επανάστασης με την ανθρωπιστική παιδεία.
- Όχι στις προκαταλήψεις, διαστρεβλώσεις και παρασιωπήσεις ιστορικών δεδομένων.
- Αλληλοσεβασμός των εθνικών στοιχείων των κρατών-μελών της Ε.Ε.
- Εμβάθυνση στον ευρωπαϊκό πολιτισμό.
- Αξιοποίηση του κοινού λεξιλογικού θησαυρού στην Ευρώπη, που προέρχεται από την αρχαία ελληνική και λατινική γλώσσα.
- Διαφύλαξη και «αξιοποίηση» της Ορθοδοξίας.
- Απόρριψη κάθε μορφής ρατσισμού.
- Νομοθεσία που να προστατεύει την ελληνική γλώσσα.

11. ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ

α. Επισημάνσεις

- Ορισμένες πληθυσμιακές ομάδες με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, κυρίως θρησκευτικά, δεν αφομοιώνονται με το γηγενή ελληνικό πληθυσμό.
- Έχθρα και μίσος αναπτύσσονται ακόμη και μεταξύ τους.

- Οι Μουσουλμάνοι προσπαθούν να κάνουν τους Πομάκους να πιστέψουν ότι είναι Τούρκοι. Η Ελλάδα αδιαφορεί.
- Η Ελλάδα δεν κάνει καμιά ενέργεια για την ελληνική μειονότητα της Β. Ηπείρου.

β. Προτάσεις

- Υλοποίηση από την πολιτεία προγραμμάτων αντιρατσιστικής πολιτικής.
- Παροχές οικονομικές, μορφωτικές.
- Η Εκκλησία και οι πολίτες να δράσουν με σύμπνοια προς όφελος των μειονοτήτων.
- Κοινοτικά σχολικά κέντρα στη Β. Ήπειρο για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας από Βορειοηπειρώτες και Έλληνες εκπαιδευτικούς.

12. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ - ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

α. Επισημάνσεις

- Μεγάλος αριθμός μεταναστών καταφθάνει τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας σε αναζήτηση καλύτερης τύχης.
- Προβλήματα προσαρμογής, μετάδοση νόσων, αύξηση εγκληματικότητας, πρόκληση ρατσιστικών συμπεριφορών, ανεπάρκεια επικοινωνίας λόγω γλώσσας, κίνδυνος αλλοίωσης της εθνικής μας ταυτότητας από την έλευση των προσφύγων.
- Οι Έλληνες δεν είναι ρατσιστές, αλλά η χώρα δεν μπορεί να αντέξει μεγάλο αριθμό μεταναστών.
- Τα παιδιά των μεταναστών αντιμετωπίζονται εχθρικά στο σχολείο.
- Οι λαθρομετανάστες είναι περισσότερο ευάλωτοι στην παρανομία.
- Η αύξηση της ανεργίας των Ελλήνων, η μείωση των μισθών και η πτώση του βιοτικού επιπέδου θεωρούνται συνέπειες της λαθρομετανάστευσης.
- Κλίμα εύλογης ξενοφοβίας, που κακώς ονομάζεται «ρατσισμός».
- Το πρόβλημα στο άμεσο μέλλον θα πάρει σοβαρές διαστάσεις.
- Οι χώρες, από όπου φεύγουν οι μετανάστες, αμορραγούν πληθυσμιακά και αποδυναμώνονται οικονομικά.
- Διαστάσεις έχει πάρει το δουλεμπόριο γυναικών στη χώρα μας.
- Η ενσωμάτωση των προσφύγων αποτελεί κοινό όφελος.
- Η ιστορία που διδάσκεται στα σχολεία παραποιεί το Βορειοηπειρωτικό.
- Οι Πόντιοι διατηρούν υψηλό το φρόνημά τους και παρά τις αντίξοες συνθήκες εντάχθηκαν στην πατρίδα τους και συνέβαλαν στην οικονομική και πολιτιστική της ανάπτυξη.
- Σημαντικό βήμα αποτελεί η δημιουργία συμβουλευτικών επιτροπών για βοήθεια των μεταναστών.
- Η κοινή συνύπαρξη αμβλύνει τις αντιθέσεις.
- Υπάρχει κίνδυνος αλλοίωσης της πολιτιστικής ταυτότητας της Ελλάδας ως χώρας υποδοχής μεταναστών.

β. Προτάσεις

- Διενέργεια αυστηρών ελέγχων κατά την είσοδο αλλοδαπών.
- Νομιμοποίηση αλλοδαπών που εργάζονται και σπουδάζουν, με την έκδοση πράσινης κάρτας.
- Δημιουργία εκπαιδευτικών κέντρων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας στα παιδιά των μεταναστών.
- Προστασία των μεταναστών από διεθνείς οργανισμούς.
- Επίδειξη ενδιαφέροντος από την πολιτεία, ειδικότερα για τις ακριτικές περιοχές, ιδίως αυτές που έχουν πρόβλημα από τους γείτονες (π.χ. Αλβανούς).
- Ανακήρυξη της 19ης Μαΐου (ημέρας γενοκτονίας των Ποντίων) ως εθνικής επετείου.
- Καλλιέργεια πνεύματος ανεκτικότητας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Προστασία των μεταναστών από υπερεκμετάλλευση εργοδοτών.
- Παροχή οικονομικής βοήθειας στην Αλβανία για ανάπτυξη, ώστε να περιοριστεί το ρεύμα της μετανάστευσης.
- Έκδοση ταυτοτήτων για τους Έλληνες της Β. Ηπείρου.
- Ασφάλιση των εργαζομένων μεταναστών στο Ι.Κ.Α.
- Καταπολέμηση της ξеноφοβίας και σωστή ενημέρωση των μεταναστών.
- Όχι γενικεύσεις: π.χ., «όλοι οι ξένοι είναι εγκληματίες».
- Ανθρώπινες συνθήκες στους χώρους συγκέντρωσης των λαθρομεταναστών.
- Η Εκκλησία να αναλάβει το ρόλο της και να μην καλλιεργεί το μίσος απέναντι στους ξένους.
- Οι μετανάστες να κρατήσουν επαφή με τη γλώσσα και τον πολιτισμό της πατρίδας τους.
- Να λειτουργήσουν κοινωνικές υπηρεσίες για τους μετανάστες από την τοπική αυτοδιοίκηση.
- Εφαρμογή μακροπρόθεσμης πολιτικής για την αντιμετώπιση του προβλήματος.
- Ισόρροπη κατανομή των μεταναστών σε ύπαιθρο και αστικά κέντρα.
- Να απαγκιστρωθούν οι Έλληνες από τα ρατσιστικά στερεότυπα.
- Περιορισμός του αριθμού των μεταναστών, ανάλογα με τις ανάγκες της οικονομίας μας.
- Να μη γίνεται κατασταλτική αντιμετώπιση κάποιων αντικοινωνικών συμπεριφορών των μεταναστών, γιατί αυτό οδηγεί στη βία.
- Οι μετανάστες να έχουν τις ίδιες οικονομικές υποχρεώσεις με τους Έλληνες.
- Να αναγνωριστούν τα πτυχία των μεταναστών και να δοθεί ανάλογη εργασία.
- Να μην ξεχάσουμε τη Μικρασιατική καταστροφή και τις «αλησμόνητες πατρίδες».
- Να μην ξεχάσουν οι Έλληνες, ότι κάποτε ήταν και αυτοί μετανάστες.
- Σεβασμός στην πολυπολιτισμικότητα.
- Έκδοση βιβλίων, από τα οποία θα λείπουν ιδέες εθνικιστικές ή ρατσιστικές.
- Τάξεις υποδοχής μεταναστών στα σχολεία.
- Σχεδιασμός μεταναστευτικής πολιτικής, που την ευθύνη θα έχει το Υπουργείο Εργασίας και όχι το Δημόσιας Τάξης.

13. ΑΠΟΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

α. Επισημάνσεις

- Ανέκαθεν οι Έλληνες μετανάστευαν, με την ελπίδα πάντα του γυρισμού για αναζήτηση καλύτερης τύχης. Δεν αποκόπηκαν, όμως, συναισθηματικά από την πατρίδα. Διατήρησαν άσβεστη την ελληνική φλόγα.
- Οι Έλληνες στο εξωτερικό διέπρεψαν σ' όλους τους τομείς.
- Οι Έλληνες μετανάστες διατηρούν με μεγάλες προσπάθειες την ελληνικότητά τους. Οι εθνικές επέτειοι γιορτάζονται με μεγαλύτερη λαμπρότητα.
- Είναι, όμως, μεγάλο κεφάλαιο και για τη χώρα μας, ξεχωριστή η σχέση τους με την ιδιαίτερη πατρίδα τους.
- Δύσκολη, όμως, η διατήρηση της εθνικής ταυτότητας στις ξένες χώρες, κυρίως για τη δεύτερη και τρίτη γενιά. Πολλοί δε γνωρίζουν ελληνικά.
- Τα παιδιά των ομογενών δεν μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική υπηκοότητα, δεν έχουν δικαίωμα ψήφου και κατάταξης στο στρατό.
- Τα προβλήματά τους εντοπίζονται, κυρίως, στον εκπαιδευτικό τομέα: ελλείψεις προσωπικού σ' όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (όπου λειτουργούν ελληνικά σχολεία) και βιβλίων.
- Οι ελληνόφωνοι της Κάτω Ιταλίας και Σικελίας νιώθουν έντονη την αδιαφορία της πολιτείας. Με την πάροδο του χρόνου, χάνεται η επαφή τους με την Ελλάδα και την ελληνική γλώσσα (των ελληνόφωνων της Κ. Ιταλίας και Σικελίας).
- Οι Έλληνες της Β. Ηπείρου εκφράζουν παράπονο, διότι στην Αλβανία τους φωνάζουν Έλληνες και στην Ελλάδα «Αλβανούς».

β. Προτάσεις

- Η κυβέρνηση να δραστηριοποιηθεί προς επίλυση των προβλημάτων των αποδήμων Ελλήνων.
- Ίδρυση, οικονομική ενίσχυση και καλύτερη οργάνωση των σχολείων (ειδική επιδότηση), όπου υπάρχει Απόδημος Ελληνισμός.
- Αποστολή από το ΥΠΕΠΘ δασκάλων, καθηγητών και βιβλίων στα ελληνόφωνα χωριά της Κάτω Ιταλίας και Σικελίας.
- Σεβασμός και διατήρηση ηθών και εθίμων από τους απόδημους. Να μην ξεχαστούν οι δεσμοί με τη Μητρόπολη.
- Ευαισθητοποίηση πολιτών στο θέμα των αποδήμων.
- Να διοργανώνεται από το ΥΠΕΠΘ έκθεση μια μέρα το χρόνο για τον Απόδημο Ελληνισμό.
- Να καθιερωθεί παγκόσμια ημέρα Απόδημου Ελληνισμού.
- Περισσότερες κατασκηνώσεις για παιδιά αποδήμων.
- Δραστηριοποίηση των πολιτιστικών και άλλων συλλόγων της Ελλάδας για επικοινωνία με τους ανάλογους συλλόγους των αποδήμων, με στόχο τη διατήρηση της εθνικής τους ταυτότητας.
- Αγάπη και σεβασμός προς τα παιδιά του Απόδημου Ελληνισμού, ώστε να μη νιώθουν σαν ξένοι.
- Η ελληνική κυβέρνηση να φροντίζει για τη Β. Ήπειρο και τους Βορειοηπειρώτες.
- Οι απόδημοι να αποτελέσουν δύναμη της εξωτερικής πολιτικής της χώρας μας.

14. ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

α. Επισημάνσεις

- Παγκοσμιοποίηση είναι η δημιουργία ομοιογενούς παγκόσμιας αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών, με πολιτικές και πολιτιστικές προεκτάσεις.
- Άλλο παγκοσμιοποίηση και άλλο παγκοσμότητα.
- Αποτελεί φαινόμενο μη αναστρέψιμο, χαρακτηριστικό της εποχής μας.
- Κυριαρχία της αμερικανικής κουλτούρας.
- Στην Ευρώπη, οι πολίτες αδυνατούν να ελέγξουν ζητήματα που τους αφορούν.
- Στην παγκοσμιοποίηση δεσπόζουν τα μοντέλα νεοφιλελεύθερης αντίληψης.
- Βασικός στόχος των Η.Π.Α., να κάνουν όλα τα ευρωπαϊκά κράτη πολυεθνικά.
- Ολόκληρη η υφήλιος μετατρέπεται σ' ένα παγκόσμιο χωριό.
- Οφείλεται κατά μεγάλο μέρος στην έκρηξη της τεχνολογίας, της επικοινωνίας και της πληροφορικής. Επομένως, είναι ανούσιο και επιπόλαιο να στρεφόμαστε εναντίον της, αφού οι ανάγκες μας τη δημιουργούν.
- Η δια της βίας ενοποίηση του πλανήτη προκαλεί ρωγμές και κατασκευάζει ενόχους, τύπου «Μπιν Λάντεν».
- Η παγκοσμιοποίηση έχει τους υποστηρικτές της, αλλά και τους πολεμείς της.
- Η παγκοσμιοποίηση υπόσχεται ένα είδος ευημερίας και ευτυχίας, αλλά οι άνθρωποι ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, οι Αφρικανοί πεθαίνουν από AIDS, γιατί το κόστος της θεραπείας του είναι απαγορευτικό.
- Η Ορθοδοξία αντιστάθηκε στην παγκοσμιοποίηση και κέρδισε την κοινωνία.
- Απόλυτη κυριαρχία της αγοράς, που επιβάλλει την ταύτισή της με την ελευθερία.
- Η παγκοσμιοποίηση οδηγεί σ' ένα νέο κοινωνικό σύστημα με νέες κοινωνικές δομές.
- Συνδετικός κρίκος της νέας κοινωνίας είναι το κοινό νόμισμα, η άνοδος των δεικτών της οικονομίας και της αγοράς.
- Ο άνθρωπος παρακολουθεί αμήχανα τις εξελίξεις. Γίνεται αντικείμενο της αγοράς.
- Η παγκοσμιοποίηση σημαίνει ειρηνική συμβίωση με την Ευρώπη και όχι απώλεια της εθνικής συνείδησης.
- Η παγκοσμιοποίηση, ως υγιής διεθνισμός, αποβλέπει στην κατάργηση των συνόρων και τη συναδέλφωση των λαών, ενώ, ως μηδενιστικός διεθνισμός, αποβλέπει στην εξαφάνιση των ιδιαιτεροτήτων και την αφομοίωση των μικρών χωρών από τις ισχυρές.
- Ο φόβος και η ανασφάλεια δημιούργησαν την παγκοσμιοποίηση, διότι η δημοκρατία δεν έλυσε όλα τα προβλήματα του ανθρώπου, ενώ η επιστήμη και η τεχνολογία κατάφεραν να λύσουν βασικά προβλήματά του.
- Αμφισβητούνται οι στόχοι της παγκοσμιοποίησης. Περισσότερα είναι τα αρνητικά της παρά τα θετικά της. Γι' αυτό, είχαμε παγκόσμιες οργανώσεις για διαμαρτυρίες κατά της παγκοσμιοποίησης (π.χ. αυτή της Γένοβας).

- Ο ελληνικός λαός είναι ικανός να αντιμετωπίσει και την υπέρμετρη εθνοκοφροσύνη και τον εισαγόμενο διεθνισμό, που είναι χαρακτηριστικά απόμων χαμηλής εκπαίδευσης.
- Στη Γένοβα, το 2001, οι νέοι έδωσαν όρκο για αντίδραση και διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Η Ελλάδα προβάλλει την οικουμενικότητα, δηλαδή στάση ζωής βασισμένη στο πνεύμα, το ήθος και την ελευθερία, όχι μιμεριαλιστική επιβολή, όχι διάθεση αποκλεισμού, όχι δουλκή μίμηση. Συνύπαρξη λαών και εθνότητων, χωρίς πολιτιστική ισοπέδωση.

β. Προτάσεις

- Αποδοχή παγκοσμιοποίησης, αλλά με ιεράρχηση οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών προτεραιοτήτων. Με τη βοήθεια όλων μας να ξεπεραστούν τα προβλήματα της παγκοσμιοποίησης.
- Διατήρηση και σεβασμός της μοναδικότητας των ιδιομορφιών μας, αλλά και σεβασμός της διαφορετικότητας άλλων λαών.
- Ισότιμη (βάσει νομοθετικής ρύθμισης) εκπροσώπηση όλων των κρατών στη λήψη αποφάσεων.
- Η οικονομική ενοποίηση να αφορά όλους τους πολίτες.
- Δημιουργία οικουμενικού πολιτισμού, όπου θα συνενωθούν δημιουργικά στοιχεία όλων των πολιτισμών.
- Προστασία της εθνικής μας ταυτότητας και διαφύλαξη της παράδοσής μας (των μνημείων, της γλώσσας, της θρησκείας).
- Καταπολέμηση της φτώχειας και των κοινωνικών ανισοτήτων και της περιθωριοποίησης.
- Να ενισχυθεί και να επεκταθεί το κράτος πρόνοιας σε όλες τις χώρες.
- Να γίνουμε ενεργοί, γενικά, πολίτες και να ενδιαφερόμαστε και για τα θέματα που απασχολούν τους λαούς.
- Να στραφούμε στη δημιουργία ενός κράτους σοσιαλδημοκρατικού χαρακτήρα, με στοιχεία θετικά από το φιλελευθερισμό και τον κομμουνισμό.
- Αντίδραση των λαών στα συμφέροντα των ισχυρών. Όχι στην εκμετάλλευση των φτωχών (μικρών χωρών, λαών).
- Διάλογος για επίλυση διαφορών, αποφυγή του πολέμου και άνοιγμα προς όλο τον κόσμο.
- Ο ευρωπαϊκός συνασπισμός να πάρει τα ηνία στα χέρια του.
- Αλλαγή των προτύπων μορφής της κοινωνίας μας.
- Συλλογική προσπάθεια όλων μας για καθορισμό της ζωής με ποιότητα και προοπτικές, για ένα καλύτερο μέλλον του τόπου μας.
- Εξασφάλιση των βασικών αγαθών (τροφή, νερό και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη) στις χώρες του Τρίτου Κόσμου, για συγκράτηση του πληθυσμού τους και καταπολέμηση της προσφυγιάς.
- Να βοηθήσει γι' αυτό το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η διακρατική συνεργασία.
- ΟΗΕ, WWF και Greenpeace να ενδιαφερθούν για διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος και αρμονική συνύπαρξη μ' αυτό.
- Συνεργασία κάθε κράτους με την κοινωνία των πολιτών.
- Η εκπαίδευση να βοηθά στη συνειδητοποίηση της νέας πραγματικότητας.

- τας, αλλά παράλληλα να καλλιεργεί την αντίσταση στην ισοπέδωση και αφομοίωση των μικρών κυρίως κρατών.
- Εξάλειψη του στείρου εθνικισμού και εναρμόνιση του καλώς εννοούμενου εθνικισμού με τη διεθνιστική αλληλεγγύη.
 - Οι πνευματικοί άνθρωποι να συμβάλλουν στη διατήρηση της πολιτιστικής μας φυσιογνωμίας και της εθνικής μας ταυτότητας.
 - Καθοριστικός ο ρόλος της Ορθοδοξίας, του σχολείου και του κράτους, για διαφύλαξη θρησκείας, γλώσσας, πνευματικών αξιών, καλλιτεχνικής κληρονομιάς, ιστορικής συνείδησης, δημοκρατικών θεσμών.
 - Συμπαράσταση στον Απόδημο Ελληνισμό.
 - Η ελληνικότητα να αντλεί δυνάμεις και από το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον.
 - Να ρυθμιστεί η παγκόσμια αγορά εργασίας.
 - Αντίδραση, διαμαρτυρίες για τα ανθελληνικά τηλεοπτικά προγράμματα. Αντίσταση στην αλλοτρίωση του πολιτισμού μας.
 - Το κράτος να στηρίζει την αγωγή των νέων για δημιουργία ανθρώπων με συμμετοχή στις εξελίξεις (γιατί ο σύγχρονος ελληνισμός έχει πνευματικά κεφάλαια ανεκτίμητα, όχι δανεισμένα).
 - Να δημιουργηθεί παγκόσμιος οργανισμός εποπτείας της παγκοσμιοποίησης, με μέλη απ' όλα τα κράτη.
 - Να διαγραφούν τα χρέη αναπτυσσόμενων και υπανάπτυκτων χωρών.
 - Εγκαθίδρυση μιας ενεργού, άμεσης Δημοκρατίας σ' όλη την ευρωπαϊκή επικράτεια.
 - Δυναμικό κίνημα με σύνδεση όλων των επί μέρους αγώνων, για να σταματήσει η δράση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου της Παγκόσμιας Τράπεζας και των πολυεθνικών, που προωθούν τα συμφέροντα των λίγων και των δυνατών.
 - Να συνειδητοποιήσουμε ότι η παγκοσμιοποίηση, με το σημερινό πνεύμα, μπορεί να γίνει κατάρα και να επιφέρει πολλά δεινά.
 - Να μη θυσιάσουμε στο βωμό της (του χρήματος) πατρίδα, θρησκεία και πολιτισμό.
 - Όχι στην παγκόσμια οικονομική ολοκλήρωση.
 - Αντίδραση στην παγκοσμιοποίηση, με διαδηλώσεις και συλλαλητήρια, όπως έγινε στη Γένοβα.
 - Ναι, όμως, στην παγκοσμιοποίηση, που αποβλέπει στην αγάπη, τη φιλία και την ειρήνη των λαών.